

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 01/22
Luksemburgā, 2022. gada 13. janvārī

Spriedums lietā C-282/19
MIUR e Ufficio Scolastico Regionale per la Campania

Katoļu reliģijas skolotāji: nepieciešamība saņemt baznīcas iestādes izsniegtu profesionālās piemērotības atzinumu neattaisno uz noteiktu laiku noslēgtu līgumu atjaunošanu.

Nav diskriminācijas ne reliģijas, ne darba tiesisko attiecību nodibināšanas uz noteiktu laiku dēļ

YT, kā arī septiņpadsmit citas personas (turpmāk tekstā kopā – “prasītāji”), kuri jau vairākus gadus pasniedz katoļu reliģiju valsts iestādēs, *Ministero dell'Istruzione dell'Università e della Ricerca – MIUR* (Izglītības, universitāšu un pētniecības ministrija, Itālija) pieņēma darbā, noslēdzot secīgus līgumus uz noteiktu laiku (turpmāk tekstā – “LNL”). Konstatējot, ka viņi nav apstiprināti amatā, kā tas ir paredzēts Itālijas tiesībās attiecībā uz skolotājiem, viņu pienākumu ikgadējā ilguma dēļ, kas neļāva viņus iekļaut pastāvīgajos piemērotības sarakstos, prasītāji vērsās iesniedzējtiesā ar prasību galvenokārt pārveidot viņu pašreizējos līgumus par līgumiem uz nenoteiktu laiku (turpmāk tekstā – “LNNL”).

Iesniedzējtiesa, norādot, ka Itālijas tiesiskais regulējums, ar kuru ir transponēts Pamatnolīgums par darbu uz noteiktu laiku ¹, izglītības jomā izslēdz secīgu LNL pārveidošanu par LNNL, uzskata, ka šī prasība nevar tikt apmierināta. Tā uzskata, ka, ņemot vērā šo izslēgšanu un to, ka attiecīgie katoļu reliģijas skolotāji nevarēja izmantot Itālijas tiesībās paredzēto apstiprināšanu amatā, šajās tiesībās neesot paredzēti nekādi pasākumi, lai novērstu secīgu LNL ļaunprātīgu izmantošanu attiecībā uz minētajiem skolotājiem Pamatnolīguma 5. klauzulas izpratnē.

Tādējādi tā nolēma vērsties Tiesā ar jautājumu par Itālijas tiesību aktu saderību ar šo pēdējo minēto tiesību normu, kā arī ar Savienības tiesībās paredzēto diskriminācijas reliģijas dēļ aizliegumu ². Turklāt tā lūdza Tiesu precizēt, vai vajadzība pēc profesionālās piemērotības atzinuma, kuru izsniegusi baznīcas iestāde un kuram ir jābūt katoļu reliģijas skolotāju rīcībā, lai pasniegtu šo priekšmetu, ir “objektīvs iemesls” Pamatnolīguma izpratnē, kas attaisno šādu LNL pagarināšanu. Visbeidzot tā jautā par sekām, kādas no Tiesas secinājuma par attiecīgā tiesiskā regulējuma iespējamo nesaderību izriet attiecībā uz pamatstrīdu.

Savā spriedumā Tiesa it īpaši spriež par to pasākumu efektivitāti, ar kuriem valsts tiesībās ir paredzēts sods par secīgu LNL ļaunprātīgu izmantošanu.

Tiesas vērtējums

Vispirms, it īpaši – konstatējot, ka attiecīgo valsts tiesību normu mērķis nav organizēt attiecības starp dalībvalsti un baznīcām, bet tās attiecas uz skolotāju, kas pasniedz katoļu reliģiju valsts iestādēs, darba apstākļiem un lieta neattiecas arī uz LESD 17. panta 1. punktā norādīto baznīcu statusu, Tiesa atzina, ka tai ir kompetence izskatīt šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Būtībā, secinājusi, ka nav notikusi diskriminācija reliģijas dēļ, jo prasītāju apstiprināšana amatā nebija iespējama viņu uzdevumu ilguma dēļ bez jebkādas saiknes ar viņu reliģiju, Tiesa vispirms

¹ 1999. gada 18. martā noslēgtais Pamatnolīgums par darbu uz noteiktu laiku (turpmāk tekstā – “Pamatnolīgums”), kas ir ietverts Padomes Direktīvas 1999/70/EK (1999. gada 28. jūnijs) par *UNICE*, *CEEP* un *EAK* noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku (OV 1999, L 175, 43. lpp.) pielikumā.

² Šis aizliegums ir paredzēts Padomes Direktīvas 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV 2000, L 303, 16. lpp.), 21. pantā.

norāda, ka situācija, kurā prasītāju līgumi nevar tikt pārkvalificēti par LNNL, lai gan citu priekšmetu skolotājiem, kas ir salīdzināmā situācijā, tie var tikt pārkvalificēti, ir atšķirīga attieksme pret divām uz noteiktu laiku nodarbinātu darba ņēmēju kategorijām. Līdz ar to uz šādu situāciju neattiecas Pamatlīguma 4. klauzula³, jo tajā ir aizliegta atšķirīga attieksme pret darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, un darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku. Tādējādi iesniedzējtiesa nevar nepiemērot attiecīgās valsts tiesību normas, pamatojoties uz minēto klauzulu.

Turpinājumā attiecībā uz Pamatlīguma 5. klauzulu "Pasākumi, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu" Tiesa nospriež, ka šai tiesību normai ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar ko katoļu reliģijas skolotājiem netiek piemēroti noteikumi, ar kuriem tiek sodīta secīgu LNL ļaunprātīga izmantošana, ja valsts tiesību sistēmā nav neviena cita efektīva pasākuma, ar kuru tiktu sodīta minētā ļaunprātīga izmantošana, un tas ir jāizvērtē iesniedzējtiesai.

Protams, nav izslēgts, ka katoļu reliģijas valsts izglītības joma prasa pastāvīgu nodarbināto darba ņēmēju skaita un potenciālo lietotāju skaita saskaņošanu, kas darba devējam rada pagaidu vajadzības darbā pieņemšanas jomā, un īpašā vajadzība pēc elastīguma šajā nozarē var attaisnot saskaņā ar Pamatlīguma 5. klauzulas 1. punkta a) apakšpunktu secīgus LNL. Tomēr šīs tiesību normas ievērošana prasa, lai tiktu konkrēti pārbaudīts, vai šādu līgumu atjaunošanas mērķis ir apmierināt pagaidu vajadzības un vai šī iespēja faktiski netiek izmantota, lai apmierinātu darba devēja pastāvīgās vajadzības personāla jomā. Šajā gadījumā ar dažādiem LNL, kas saista prasītājus ar viņu darba devēju, ir veikti līdzīgi uzdevumi vairāku gadu laikā, tādējādi šīs darba attiecības var tikt uzskatītas par tādām, kas atbilst ilglaicīgai vajadzībai, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Turklāt, it īpaši – konstatējusi, ka profesionālās piemērotības atzinums, kam ir jābūt katoļu reliģijas skolotājiem, lai pasniegtu šo priekšmetu, tiek izsniegts nevis pirms katra mācību gada, attiecībā uz kuru tiek noslēgts LNL, bet tikai vienu reizi neatkarīgi no viņiem uzticēto uzdevumu ilguma un ka šī izsniegšana nav saistīta ar sociālās politikas mērķiem, Tiesa norāda, ka šis atzinums nav "objektīvs iemesls", kas attaisno LNL atjaunošanu, Pamatlīguma 5. klauzulas 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

Visbeidzot Tiesa atgādina, ka, lai gan šai klauzulai nav tiešas iedarbības un līdz ar to valsts tiesai nav jāatstāj nepiemērota tai pretrunā esoša valsts tiesību norma, iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai ir iespējama attiecīgo valsts tiesību normu interpretācija atbilstoši Pamatlīgumam, ņemot vērā valsts tiesības kopumā un izmantojot tajās atzītās interpretācijas metodes.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli saistībā ar sprieduma pasludināšanu ir pieejami ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

³ Pamatlīguma 4. klauzulas "Diskriminācijas aizlieguma princips" 1. punktā ir paredzēts, ka darba nosacījumi, ko piemēro noteikta laika darba ņēmējiem, neraugoties uz to, ka ar viņiem slēgts līgums vai darba attiecības uz noteiktu termiņu, nav mazāk izdevīgi par tiem, ko piemēro salīdzināmiem pastāvīgajiem darba ņēmējiem, ja vien atšķirīgiem nosacījumiem nav objektīva pamata.